

A

ARKITEKTEN

Patchwork: En dynamisk bygningskultur. People meet in architecture. Den 12. arkitekturbiennale i Venedig. Sverige 2: Spillebræt uden spil. Fredrik Färg. Teknisk tema: Offentligt byggeri. Øvrigt: Offentlighed og privatsfære i forstaden. Henrik B. Andersens Sliding Zones. At arbejde i Syd. BuildingSmarts åbne standarder. Audi Urban Future Award. Projekter på vej.

OKTOBER 2010 VOL. 112

09

© MARTIN MÖRCK, DENMARK 2010. © THOMAS DEMAND, BY SIAE 2010.

Nagelhaus i Zürich er et projekt af den tyske kunstner Thomas Demand og de britiske arkitekter Caruso St. John. I Chongqing, Kina, kæmpede fru Wu og hr. Yang for at bevare det hus, hvis spegelse nu plantes om til en døgnåben restaurant på trafikknudepunktet Escher-Wyss-Platz. Denne kinesiske migrantpavillon har allerede fået sig venner såvel som fjender. Således har minaretmodstanderpartiet SVP nu gjort en sag ud af modstanden mod opførelsen af det indvandrede hus. Se mere om projektet på side 50.

7 79190 365701

FOTO: DAC

Hver pavillon på Biennalen i Venedig er en markant platform for de nationale arkitektgrupper til at præsentere kritiske positioner og aktuelle tankegange. Pavillonerne er en målestok for sundhedstilstanden i et lands arkitektoniske kultur og frembringelser. Desværre er den danske tilstand ikke god, mener den australske arkitekt Gerard Reinmuth.

Dydsiret, selvbehagelig, provinsiel

Trods en mangfoldighed af andre arkitekturudstillinger anses Venedig Biennalen for at være hovedbegivenheden, og den er således genstand for store forventninger. Det, der fortsat gør Venedig så vigtig, er at den befinder sig på et usædvanligt højt niveau, kurateret som den er af filosoffer, skribenter og arkitekter med international betydning. Resultatet er en kombination af udstillinger, forelæsnings-parallelbegivenheder, der hvert andet år tager pulsen på professionen, og, når det er bedst, bliver vendepunkter hen imod ny arkitektonisk tænkning og praksis. 2010-biennalen er et sådant moment, hvor de generelt positive anmeldelser går ud på, at det er den „mest nydelsesfulde biennale nogen sinde“, der kompletterer Sejimas udformning af dybt tankevækkende udstillinger, som perfekt griber tidsånden i årene siden 2007's finansielle krise.

I forhold til biennalens vigtighed er de enkelte landes mulighed for at deltage lidt af en balancekunst. Fokuset på begivenheden betyder nemlig også, at hver pavillon er en markant platform for de nationale arkitektgrupper til at præsentere kritiske positioner og aktuelle tankegange. Man har ikke sagt for meget, når man hævder, at disse pavilloner er en målestok for sundhedstilstanden i et lands arkitektoniske kultur og frembringelser. En imperativ forudsætning er, at en given udstilling har kritisk relevans og er af højeste standard.

Selv om jeg er australsk arkitekt, har syv års dybt engagement i dansk arkitektur (senest i min rolle som gæsteforsker på Arkitektskolen Aarhus) indebåret, at jeg altid med

interesse (og forhåbentlig stolthed) ser frem til den danske pavillon med dens bidrag fra kolleger og venner. Desværre skuffer dette års indhold *Q&A: Urban Questions - Copenhagen Answers*. Ligesom det var tilfældet med den danske pavillon i 2008, kaldt *Ecotopedia: Walk the Talk*, synes tilrettelæggerne og kuratorerne ikke at have forstået en udstillings ansvar og potentiale.

På årets biennale har den danske pavillon en lugt af salgsmesse. Dertil kommer, at budskabernes leveres på en dydsiret, selvbehagelig og provinsiel måde, der ikke passer sig for en markant og moden arkitektur-kultur. Manglen på en seriøs, kritisk ramme opsplitter den desuden i tre usammenhængende og indbyrdes konkurrerende udsagn, der modarbejder de bedste aspekter af showet.

I en biennale-kontekst som denne fuld af intellektuel kraft er det ydermere risikabelt for en lille hegemonisk nordisk by at påstå, at den kan vise resten af verden, hvordan dens problemer skal løses.

I en omverden, der befinder sig i en postkrise, kan vi glæde os over, at tiden med 'online'-arkitektur og 'bygningsmæssig catwalk' er til ende. Hvad der således måske har virket for Danmark i 2002 og 2004, forekommer i dag malplaceret, hvor Den Gyldne Løve gik til Bahraíns selvkritiske udstilling af fiskerhytter.

En god nyhed er imidlertid, at den danske pavillon efter min mening ikke afspejler det aktuelle niveau for dansk arkitektur og arkitektonisk tænkning. Det fremgik under udstillingsåbningen af diskussioner i og uden for pavillonen. Jeg talte med adskillige udstillere, der privat gav udtryk for være enig i min kritik

og kunne ønske sig et mere kritisk perspektiv, hvor det hele ikke blev til reklameframstød. At diskussionen bliver begrænset til private synspunkter, er i høj grad en del af problemet. Inden for det danske arkitekturmiljø synes det, som om kun en outsider som jeg kan tillade mig denne slags kommentarer, mens andre frygter faglig fordømmelse, eksklusion fra konkurrenceopdrag eller manglende invitation til det næste symposium.

En sådan frygt for åben kritik må man se at komme over, hvis det danske arkitekturmiljø skal kunne regenerere and tilbyde verden andet en selvpromovering. Hvorfor ikke tage fat om problemerne med multikultur og den reelle erfarings-ulighed mellem alle Københavns borgere? Eller hvad med en udstilling med fokus på de danske tvangsforestillinger om 'byggeri-som-objekter' - et fænomen som har givet anstød til interessante konsulentfirmaer, fx Hausenberg, der arbejder med de marginaliseredes problemer i denne sammenhæng.

Jeg forbliver et passioneret satellit-medlem af det danske arkitektur-fællesskab og er en stor entusiast mht. den danske profession. Men når man vil ud på verdensscenen og vise dybderne og kompleksiteten i denne gruppe, så er der brug for et vist niveau af sårbarhed, introspektion og selvkritik. En tilgang baseret på reklame og marketing udelukker analyse eller kritik. Vedbliver det at være sådan, vil mine indvendinger fejles til side som irrelevante. Og den næste biennale vil levere mere af det samme.

Gerard Reinmuth er arkitekt MAA og gæstelærer på Arkitektskolen Aarhus. Oversættelse fra engelsk: LN.